

Temat: Służyć zgromadzeniu głosem dzwonów.

Wiedza, umiejętności, postawy:

- ministrant wie, dlaczego i kiedy używa się dzwonów, dzwonek oraz sygnaturki w kościele
- ministrant umie dzwonić w odpowiednich momentach podczas Mszy świętej
- ministrant jest punktualny; wykonuje swoje obowiązki w wyznaczonym czasie

Przykładowe formy pracy:

- przypomnieć o udziale w drodze krzyżowej i gorzkich żalach
- wskazanie, w których momentach modlitw eucharystycznych należy zadzwonić dzwonekami
- ćwiczenia praktyczne

Lp.	Przebieg zbiórki	Metody	Pomoce
1.	Rozpoczęcie Przywitanie; odmówienie modlitwy, np. <i>Ojcze nasz</i>		
2.	Sprawy porządkowe Sprawdzenie obecności, ogłoszenia		Lista obecności
3.	Wprowadzenie Pytanie na początek: „Gdybyście mieli określić, co robi ministrant na Mszy św., co byście odpowiedzieli?” Sugerowane odpowiedzi: a) podają kielich i ampułki b) trzymają patenę w trakcie Komunii św. c) dzwonią dzwonekami	Rozmowa	
4.	Realizacja Prowadzący prowadzi wykład o powodach, dla których w kościołach używa się dzwonów. Dzwon kościelny miał na celu: a) zwoływać mieszkańców danej miejscowości do świątyni; b) informować o ważnych uroczystościach; c) ostrzegać przed niebezpieczeństwem – w czasie wojen i ataków na miasto czy wieś uderzano w dzwony, a ludzie szukali schronienia także w kościołach. Niektóre dzwony kościelne zyskały wielką popularność: a) Dzwon Zygmunta w Krakowie; b) Dzwon <i>Tuba Dei</i> w katedrze toruńskiej. Dzwon kościelny używa się ich w następujących momentach: a) np. pół godziny przed Mszą św; b) na Anioł Pański – dzwony biją w godzinach 6:00, 12:00 i 18:00; c) w czasie uroczystości pogrzebowych – w czasie procesji z cmentarza do kościoła i z kościoła na cmentarz; d) w czasie procesji eucharystycznych; e) na przyjazd i powitanie Księdza Biskupa.	Pokaz zdjęć; jeśli jest to możliwe, można na czas omawiania dzwonów przenieść się na wieżę kościoła lub iść pod dzwonnice.	Zał. 1a i 1b

5.	<p>Następnie należy przejść do omówienia znaczenia sygnaturki:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) umieszczona najczęściej przy wyjściu z zakrystii; b) jest to podwieszany dzwonek, którym sygnalizuje się wiernym i organście moment rozpoczęcia mszy św.; c) dzwoni się nią jeden, dwa lub trzy razy; d) wierni słysząc dźwięk sygnaturki, powstają i śpiewają pieśń na wejście. 	Pokaz zdjęć	Zał. 2
6.	<p>Dzwonki mszalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Najczęściej cztery małe dzwoneczki połączone metalowym uchwytem; b) używa się ich w czasie konsekracji, przed i po Komunii św., w czasie procesji eucharystycznych (Boże Ciało, Triduum Paschalne); c) ich sygnał daje wiernym znak do ukłęknięcia na dwa kolana; d) sposób użycia: trzykrotnie, krótkie dzwonienie. <p>Dzwonienie dzwoneczkami wydaje się być najbardziej skomplikowane. Jak wyczuć moment dzwonienia?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obserwujemy kapłana. Łatwiej jest skupiać uwagę nie tyle na słowach, ale na gestach kapłana (w Polsce istnieje możliwość wyboru jednej z dziesięciu modlitwy eucharystycznych) b) moment dzwonienia w każdej z nich wyznacza moment zdjęcia palki z kielicha lub złożenia rąk kapłana przed epiklezą; c) kolejny raz należy zadzwonić, kiedy kapłan po ukazaniu Hostii, a potem kielicha przyklęknie na prawe kolano; d) przed Komunią świętą dzwoni się, kiedy skończy się śpiew lub recytacja „Baranku Boży” (po słowach „obdarz nas pokojem”); e) po Komunii św. należy zadzwonić dzwoneczkami, gdy kapłan przyklęknie przed zamknięciem drzwi od tabernakulum. Zawsze zwracamy uwagę na tego, który zamyka tabernakulum. 	Pokaz zdjęć	Zał. 3
7.	<p>Gong mszalny</p> <ul style="list-style-type: none"> a) większy dzwonek wydający dźwięk po uderzeniu w krawędź młoteczką; b) używa się go podczas podniesienia Hostii i kielicha – trzykrotne uderzenie w równych odstępach czasu; c) podobnie w czasie błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem: pojedyncze uderzenie w gong w momencie uniesienia monstrancji do góry (pierwsze), skierowania jej w lewo (drugie) i w prawo (trzecie). 	Pokaz zdjęć	Zał. 4a i 4b
8.	<p>Są jednak dni, kiedy dzwony milkną. W czasie Triduum Paschalnego bije się we wszystkie dzwony i dzwoneczki w kościele w trakcie hymnu <i>Chwała na wysokościach</i> (Msza Wieczerzy Pańskiej i Wigilia Paschalna). Po hymnie śpiewanym podczas Mszy Wieczerzy Pańskiej dzwony i dzwoneczki milkną aż do odśpiewania tego samego hymnu w</p>	Pokaz zdjęć	Zał. 5

	czasie liturgii w Wielką Noc. Dzwonki zastępowane są wówczas drewnianymi kołatkami.		
9.	Ćwiczenia praktyczne. a) dzwonięcie dzwonkami, gongiem i sygnaturką b) prowadzący prezentuje modlitwy eucharystyczne i uczy ministrantów dzwonięcia na podstawie gestów kapłana	Ćwiczenia praktyczne	Sygnaturka, dzwonki, gong, kołatki
10.	Podsumowanie Miejsce na pytania do ministrantów związane z tematem spotkania oraz na pytania ministrantów do prowadzącego	Rozmowa podsumowująca	
11.	Zakończenie Modlitwa na zakończenie: <i>Chwała Ojcu</i>		